

Perceelbeschrijving

Gesloten Jeugdhulp

Samenwerkende gemeenten Holland Rijnland:

Alphen aan den Rijn
Hillegom
Kaag en Braassem
Katwijk
Leiden
Leiderdorp
Lisse
Nieuwkoop
Noordwijk
Noordwijkerhout
Oegstgeest
Teylingen
Zoeterwoude

Inhoud

1. Gesloten Jeugdhulp	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Visie	3
1.3 Uitgangspunten en ontwikkeldoelen van Holland Rijnland en overige vier regio's t.a.v. gesloten jeugdhulp	5
1.4 Wie gaat de gesloten jeugdhulp leveren?	6
1.5 Leegstand	6
1.6 Inkoop Holland Rijnland 2015	6
2. Aanvullende eis	7

---

1. Gesloten Jeugdhulp

1.1 Inleiding

Gesloten Jeugdhulp is een intensieve vorm van gespecialiseerde jeugdzorg, waarbij de vrijheden van de jeugdige door een rechterlijke machtiging kunnen worden ingeperkt, om te voorkomen dat de jeugdige zich onttrekt aan- of door derden onttrokken wordt aan de zorg die hij/zij nodig heeft. De zorg heeft als doel jeugdigen met ernstige, veelal meervoudige (gedrags)problemen zodanig perspectiefgericht te behandelen dat deze jeugdigen weer kunnen participeren in de maatschappij. Voorts is het doel de jeugdige te beschermen tegen- en minder ontvankelijk te maken voor dreiging van derden waarbij onttrekking aan ouderlijk gezag, dan wel ingrijpende onomkeerbare stappen voor de jeugdige aan de orde zijn. De jeugdige wordt op basis van een rechterlijke machtiging opgenomen in een gesloten accommodatie. Dat is ingrijpend voor alle betrokkenen en dient daarom zo kort als mogelijk te duren.

Er zijn door VNG, VWS en aanbieders van Jeugdzorg een aantal specifieke functies binnen de Gesloten Jeugdhulp benoemd als landelijke specialistische functie. Dat zijn

- Gesloten Jeugdhulp voor kinderen tot twaalf jaar,
- Zeer Intensieve Kortdurende Observatie en Stabilisatie,
- Tienermoeders tijdens zwangerschap of met pasgeboren Jeugdige.

Deze functies, geleverd door Horizon en Intermetzo, worden op landelijk niveau ingekocht door de gemeenten¹ op basis van het LTA (landelijk transitie arrangement). Dit document betreft de inkoop van Gesloten Jeugdhulp die niet onder het LTA valt.

In de provincie Zuid-Holland (gesloten jeugdzorg gebied Zuidwest) zijn 5 regio's van samenwerkende gemeenten gevormd. Deze regio's stemmen met elkaar af over de relatie met de instellingen voor gesloten jeugdhulp, Horizon, Jeugdformaat (combinaties) en De Hoenderloogroep. Dit gaat dan om aspecten als bekostiging, opdrachtverlening, inhoudelijke ontwikkeling en positionering van de zorg. De 5 regio's in Zuidwest zien de jeugdhulpinstellingen gesloten jeugdhulp als belangrijke partners bij het verder vormgeven van de opdracht die verbonden is met de transitie: het realiseren van bezuinigingen en tegelijkertijd het transformeren van de zorg. In deze perceelbeschrijving zet Holland Rijnland een richting neer waarover met de 5 regio's in Zuidwest overeenstemming bestaat. Deze richting is sturend voor de gesprekken met de aanbieders, VWS en de VNG en dus voor de inkoop. Elke regio zal binnen het kade van deze notitie zelfstandig de gesloten jeugdhulp inkopen.

1.2 Visie

Holland Rijnland heeft, samen met de andere 4 regio's de ambitie om de zorg, samen met de jeugdzorgaanbieders, beter en efficiënter vorm te geven. Een verdere ontwikkeling naar een trajectmatige inzet van de zorg, waaronder gesloten jeugdhulp, zal een belangrijke focus zijn. Voor Holland Rijnland geldt

---

¹ Verdere informatie: Landelijk Transitiearrangement Jeugd 2015, <https://www.voordejeugd.nl/actueel/nieuwsberichten/1172-landelijk-transitiearrangement-jeugd-2015-nu-beschikbaar>.
Perceelbeschrijving Gesloten Jeugdhulp

daarbij dat de samenwerking tussen Horizon en Cardea (participeren moet je leren) moet worden verbreed en verdiept. Om dit te kunnen realiseren, zal de ambitie t.a.v. de krimp van de capaciteit gesloten jeugdhulp in Zuidwest hoger moeten worden dan tot nu is berekend door VWS, VNG en Jeugdzorg Nederland. De nadruk ligt voor de gemeenten enerzijds op een verschuiving van zwaardere vormen van hulp naar tijdiger inzet van lichtere vormen van hulp dichtbij huis (met als doel te voorkomen dat jeugdigen op een later moment behoefte krijgen aan zwaardere vormen van hulp, vaak buiten de thuissituatie) en ook op transformatie van het karakter van de gesloten jeugdhulp. Wij zien gesloten jeugdhulp niet per definitie als een sluitstuk van een aanpak, maar als onderdeel van een aanpak. Uiteraard blijft er behoefte aan zware specialistische vormen van jeugdhulp bestaan.

Bij de keuze voor inzet van zorg staat het perspectief van de jeugdige centraal. Doel is om een jeugdige zo kort als mogelijk, maar zo lang als noodzakelijk, de juiste zorg te bieden. Een en ander wordt reeds bij aanvang van de hulpverlening ingeschat en in de vorm van een zorg-/trajectplan (1G1P) vastgelegd. De module gesloten jeugdhulp moet daarbij zo kort mogelijk duren, waarna eventuele verdere modules zo veel als mogelijk dienen te worden geboden in de eigen omgeving van de jeugdige en zijn/haar gezin. Uitgangspunt daarbij is een gemiddelde duur van de gesloten module van 6 maanden. Mocht een zorgaanbieder gesloten jeugdhulp van oordeel zijn dat 6 maanden onvoldoende is, dan wordt dit beargumenteerd aangegeven aan- en besproken met de gezinswerker van het jeugd- en gezinsteam/sociaal wijkteam en gezinsvoogd. De laatsten zijn echter uiteindelijk bepalend voor accordering van eventuele verdere gesloten verblijfsduur. De regie op het proces/het traject ligt in handen van de bij het gezin betrokken zorgverlener van jeugd- of wijkteam en gezinsvoogd.

De visie puntsgewijs:

- Ontschotting van geldstromen heeft tot doel om te komen tot integrale en effectievere hulp aan jeugdigen en gezinnen;
- Alleen de gesloten module wordt ingekocht bij een aanbieder gesloten jeugdzorg en apart gecontracteerd. Een ontwikkeling van trajectfinanciering, onder andere door onderaannemerschap, wordt als positieve ontwikkeling gezien, mits aangestuurd vanaf de “voorkant”.
- Opvolgende modules worden uitgevoerd door de aanbieder die, naar inzicht van gezinscoach uit het wijkteam en gezinsvoogd, hiervoor het beste de passende zorg kan bieden, e.e.a. mede op basis van advies van de aanbieder gesloten jeugdhulp.
- De aanbieder gesloten jeugdhulp werkt wat betreft aansluitende modules zeer nauw samen met regionale aanbieders, volgens het concept “Participeren moet je leren”.
- Deze hulpverlening dient beter aan te sluiten op de problematiek van jeugdigen en gezinnen en dient dicht in het oorspronkelijk leefmilieu plaats te vinden tenzij steekhoudende contra-argumenten bestaan dit niet te doen.
- Belangrijk daarbij is het werken aan het versterken van eigen kracht van jeugdigen en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van gezinnen en de sociale omgeving
- Door deze manier van organiseren en interveniëren kan het beroep op specialistische en gedwongen hulp worden verminderd.

1.3 Uitgangspunten en ontwikkeldoelen van Holland Rijnland en overige vier regio's t.a.v. gesloten jeugdhulp

Bij de verdere ontwikkeling en positionering van de gesloten jeugdhulp gelden de volgende uitgangspunten:

- Holland Rijnland neemt gesloten jeugdhulp af vanwege de verantwoordelijkheid voor *passende zorg voor jeugdigen*. De regio neemt niet de verantwoordelijkheid voor het voortbestaan van instellingen over van het rijk.
- Voor 2015 is echter wel continuïteit van zorg aan de orde, waarvoor een redelijke mate van instandhouding van infrastructuur geboden en afgesproken is.
- Alle zorg dient zoveel mogelijk, zo dichtbij mogelijk (dus in principe met actieve betrokkenheid van gezin en/of netwerk) te worden uitgevoerd. Het perspectief van een jeugdige staat centraal.
- Rijk, VNG en instellingen hebben afspraken gemaakt over de afbouw van de overcapaciteit. Voor de regio Zuidwest geldt een capaciteitsreductie van 68 bedden (van 378 nu, naar 310). De De gemeenten gaan ervan uit dat deze reductie is gerealiseerd per 1 januari 2015.
- Landelijke bezuinigingen (15%) gelden ook voor gesloten jeugdhulp. Daar zal dus in de komende periode op afgebouwd moeten worden. Regio's gaan ervan uit dat deze afbouw (4%, 6% en 5% in respectievelijk 2015, 2016 en 2017) net als bij andere instellingen door de instellingen gesloten jeugdhulp gedragen kan worden.
- Tevens voorzien de regio's, naast de bezuinigingstaakstelling, een verdere capaciteitsafname naar uiteindelijk 235 voor de regio Zuidwest.
- In 2015 wordt in principe alleen gecontracteerd bij Horizon, Jeugdformaat (combinaties JJC en Schakenbosch) en de Hoenderloogroep.
- Voor de bekostiging in 2015 sluiten we aan op de landelijk gemaakte afspraken t.a.v. de kostprijs. Deze is maximaal €117.000 per plek/bed excl. huisvestingsluiten die via VWS zullen worden gefinancierd. Van elke plek zullen gemiddeld 2 jeugdigen gebruik kunnen maken bij gemiddeld verblijf van 6 maanden.
- Holland Rijnland gaat er van uit dat in de kostprijs van max € 117.000,- alle noodzakelijke behandelingen, methodieken, betrokkenheid van specialisten als psychiaters/psychologen, orthopedagogen e.d. zijn begrepen.
- De inzet van Holland Rijnland, tezamen met de vier andere regio's, kan leiden tot andere bekostiging in de toekomst. De gesloten jeugdhulp wordt gezien als een integraal onderdeel van het brede J&O-palet. Wanneer gesloten jeugdhulp nodig is, moet deze meer geïntegreerd worden in het totale integrale traject.
- Indien er om redenen (zorginhoudelijk, veiligheid etc.) een plek buiten het verzorgingsgebied van de voor de regio werkende instellingen nodig is, dan wordt dit gefinancierd uit het instellingsbudget van de instellingen die voor het gebied Zuidwest werken via onderaannemerschap. De gemeenten financieren hier niet aanvullend op. In 2015 moet worden geëvalueerd hoe dit uitgangspunt uitwerkt.
- Holland Rijnland wil, samen met de vier andere regio's een efficiënter afrekeningsysteem realiseren. In de huidige afrekeningsysteem met het ministerie van VWS geldt voor de gesloten jeugdhulp een bezettingsgraad van 90%. De 5 regio's willen met de instellingen in gesprek gaan over de mogelijkheden te komen tot efficiënter inzet van beschikbare capaciteit. Bij voorbeeld middels time-outplaatsingen of weekendplaatsingen.

- Doorplaatsingen van de ene gesloten jeugdhulp instelling naar een volgende instelling moeten voorkomen worden en indien dit toch gebeurt tast dit het 6 maanden principe niet aan.
- De 5 regio's streven naar de ontwikkeling van meer integraal aanbod met JGGZ en JLVB. Dit moet nadrukkelijk in de offertes voor Holland Rijnland tot uitdrukking komen.
- Holland Rijnland zal de vrijvallende middelen als gevolg van een mogelijke verdere beddenreductie beschikbaar houden voor de zorg en inzetten voor voorzieningen die eerdere uitstroom mogelijk maken (bij regionale aanbieders en/of andere mogelijkheden).
- Van de aanbieders gesloten Jeugdhulp wordt nadrukkelijk verwacht dat zij in de Jeugd- en Gezinsteam in Holland Rijnland, op verzoek en op eigen initiatief, zowel casusgerichte als collectieve ondersteuning bieden vanuit hun specifieke deskundigheid. Doel hiervan is door vroegtijdig signaleren en –aanpak van potentiële cliënten gesloten Jeugdhulp verdere ontwikkeling van de hulpverleningscarrière te voorkomen.

1.4 Wie gaat de gesloten jeugdhulp leveren?

Beredeneerd langs de lijn van de capaciteitsreductie van 378 naar 310, starten de 5 regio's per 2015 met 3 leveranciers van gesloten jeugdzorg: Horizon, Jeugdformaat (JJC en Schakenbosch) en de Hoenderloogroep. Een reductie naar 235 bedden vraagt echter om ingrijpende maatregelen en kan niet met de kaasschaafmethode over alle locaties/instellingen verdeeld worden. Dan resteren alleen onrendabele locaties. Om een reductie naar 235 te kunnen realiseren dient er, in de beleving van de 5 regio's, een locatie gesloten jeugdzorg te sluiten. Op basis van omvang en geografische ligging overwegen de gemeenten in de regio Zuidwest de inkoop van gesloten jeugdzorg bij de Hoenderloogroep in de komende jaren geleidelijk te beëindigen. Uit gesprekken met instellingen bleek dat het onderlinge onderscheid in het aanbod en de te bedienen doelgroep eigenlijk niet was te maken.

1.5 Leegstand

Op basis van deze verdeling zal nog nadere uitwerking moeten plaatsvinden over hoe om gegaan wordt met over- en onderconsumptie. Principe is dat alleen de geconsumeerde zorg bekostigd wordt. Teneinde de zorgcontinuïteit te garanderen én de hiermee samenhangende continuïteit van de infrastructuur zal 10% leegstand door Holland Rijnland worden geaccepteerd. Deze is al verdisconteerd in de kostprijs van max. € 117.000,-

1.6 Inkoop Holland Rijnland 2015

Holland Rijnland contracteert in 2015 in totaal 8,9% van 298 plaatsen (26,5 plaatsen) tegen een tarief van max. € 117.000,- per plaats. Maximale totale lasten € 3.100.500,-. Afrekening vindt plaats op basis van prijs per dag van daadwerkelijke bezette bedden met een maximale leegstand van 10%. Voor de DHG wordt voorzien om in te kopen 8,9% van 60 plekken (5,35 plekken). Met Horizon en JJC/Schakenbosch zal overleg plaatsvinden hoe de contractering zal verlopen. Er zijn hier meerdere mogelijkheden:

- raamcontract en afrekening op basis van daadwerkelijke consumptie
- Horizon als hoofdaannemer voor het hele budget en JJC/Schakenbosch als onderaannemer
- Separate inkoop en contractering.

Wij verwachten van Horizon en JJC/Schakenbosch een gedeelde visie in de offerte met betrekking tot de wijze van contracteren.

Perceelbeschrijving Gesloten Jeugdhulp

In deze perceelbeschrijving staan de eisen die worden gesteld aan contractering nadrukkelijk omschreven. Met nadruk wordt gewezen op de noodzaak van brede en intensieve samenwerking met elkaar en met regionale aanbieders, alsmede met aanbieders jggz en j-lvb. Integrale hulpverlening d.m.v. trajecten is een nadrukkelijke voorwaarde.

De aanbieders gesloten Jeugdhulp hebben tesamen met de regionale aanbieders Cardea en Stek, alsmede met de gemeenten in Holland Rijnland en Midden Holland, een advies afgegeven over de inrichting van de gesloten jeugdhulp en de specialistische jeugd zorg in het nieuwe stelsel in Midden Holland en Holland Rijnland. Deze belangwekkende notitie wordt gezien als inhoudelijke onderlegger voor deze perceelbeschrijving en is basis voor verder gesprek en aanpak van de ontwikkeling van trajectzorg. De inhoudelijke ideeën komen op hoofdlijnen overeen met deze perceelbeschrijving en dienen in de offertefase nadrukkelijk terug te komen. Waar er afwijking wordt vastgesteld is deze perceelbeschrijving leidend. Dat geldt m.n. voor de afbouw van capaciteit en het nadrukkelijker richten op verkorting van de gesloten module.

2. Aanvullende eis

Daar waar Wet- of regelgeving geving informatieplicht of meldingsplicht opdraagt aan zorgaanbieder met betrekking tot incidenten waarbij aan de zorg toevertrouwde jeugdigen betrokken zijn, dient het jeugd en gezinsteam binnen 48 uur te worden geïnformeerd.
--

